

Sv. Gregorij Veliki (540-604)

Homilije o evangelijih

I, 2, 1-8

Slepote vendar konec je ...

1. Čudeže našega Gospoda in našega Odrešenika je treba tako razumeti, predragi bratje, da bomo verovali v njihovo zgodovinsko resničnost in dojeli, kaj nam kot znamenja nakazujejo. Njegova dela namreč eno kažejo s svojo močjo in nekaj drugega govorijo po skrivnosti. Po zgodbi ne vemo, kdo je bil tisti slepi, po skrivnosti pa smo spoznali, koga pomeni. Tisti slepi je namreč človeški rod, ki je bil v svojih prastarših izgnan iz rajskega veselja, ki ne pozna jasnine nebeške luči in trpi v temini svoje kazni. Navzočnost njegovega Odrešenika pa ga razsvetli, da po hrepenenju že vidi veselje notranje luči in usmeri svoje korake na pot življenja in dobrih del.

2. Omeniti je treba, da je tedaj, ko se je Jezus bližal Jerihi, slepega obsijala luč. Jeriho razlagamo kot luno, luna pa v Svetem pismu nakazuje slabost človeškega telesa. Ko namreč vsak mesec upada, kaže na slabotnost našega umiranja. Od tam, kjer Bog po človeško trpi, se človek dviga k božanskemu.

Prav je opisan slepi, da sedi ob poti in prosjači. Sama Resnica namreč pravi: *Jaz sem pot*. Kdor ne ve za jasnino večne luči, je slep; toda če že veruje v Odrešenika, sedi ob poti. Če že veruje, a se le dela, kakor da bi prosil za prejem večne luči, in odneha od prošenj, sedi kot slepi ob poti, a sploh ne prosjači. Če pa veruje in pozna slepoto svojega srca in prosi, da bi prejel luč resnice, sedi kot slepi ob poti in prosjači. Kdorkoli priznava temino svoje slepote, kdorkoli razume, da je tisto, kar mu manjka, luč večnosti, kliče iz vsega srca, kliče tudi z glasom duha in govori: *“Jezus, Davidov sin, usmili se me.”* Prisluhnimo pa, kaj so na klice slepega rekli drugi: *Tisti, ki so šli pred njim, so ga grajali, naj umolkne.*

3. Koga označujejo tisti, ki so hodili pred Jezusom, če ne množice mesenih poželenj, hrumenja grehov, ki so, preden je k našemu srcu prišel Jezus, s svojimi skušnjavami raztresali naše mišljenje in so glasove našega srca motili v molitvi? Pogosto se namreč primeri, da tedaj, ko se hočemo po izvršenih grehih spreobrniti h Gospodu, ko se trudimo, da bi z molitvijo premagali tiste grehe, ki smo jih storili, da tedaj priletijo nasproti srcu prikazni grehov, ki smo jih storili, napadajo pozornost našega duha, zmedejo dušo in stiskajo glas naše prošnje. Tisti, ki so hodili pred njim, so ga torej grajali, naj utihne. Preden pride Jezus k srcu, nas namreč zlo, ki smo ga naredili in zdaj s svojimi podobami napada naše misli, moti med samo molitvijo.

4. Kaj pa je slepi naredil, da bi spregledal? Sledi: *On pa je še glasneje vpil: “Davidov sin, usmili se me!”* On, ki ga množica graja, naj umolkne, vedno glasneje vpije, kajti bolj ko nas stiska hrum telesnih misli, toliko bolj goreče moramo vztrajati v molitvi. Množica ugovarja, naj ne vpijemo, ker nas pogosto celo v molitvi mučijo predstave naših grehov. Zagotovo je torej potrebno, da glas našega srca te predstave kar najodločneje odvrča, kar najsilneje vztraja, dokler ne premaga hrupa nedovoljenih misli in kljub svoji neprimernosti ne prodre do svetih Gospodovih ušes.

5. Ko torej v svoji molitvi silovito vztrajamo, duši prikličemo mimoidočega Jezusa. Zato se pripoved nadaljuje: *Jezus je obstal in rekel: "Pokličite ga!"* Glejte, on, ki je šel mimo, se je ustavil; ko namreč še trpimo zaradi množice predstav med molitvijo, že nekako začutimo mimoidočega Jezusa. Ko pa silovito vztrajamo v molitvi, Jezus obstane, da vrne luč. Bog se naseli v srcu in izgubljena luč se vrne.

6. V tej stvari pa nam Gospod namiguje še nekaj drugega, kar lahko s koristjo doumemo o njegovi človeškosti in božanstvu. Ko je slepi vpil, ga je Jezus, ki je šel mimo, slišal, ko pa se je ustavil, je naredil čudež razsvetljenja. Da gre mimo, sodi torej k človeškosti; da obstane, pa k božanstvu. V človeškosti se je rodil, rasel, umrl, vstal od mrtvih, hodil iz kraja v kraj. Ker je torej v božanstvu nespremenljiv in je spreminjanje isto kot iti mimo, je očitno njegov mimohod po mesu, ne po božanstvu. Po božanstvu vedno obstane, ker je povsod navzoč; ne pride z gibanjem in z gibanjem ne odide. Slepega, ki je vpil, je torej Gospod slišal, ko je šel mimo; ko je obstal, pa je njegovim očem povrnil luč, ker se je po svoji človeškosti usmilil glasov naše slepote, luč milosti pa nam je vlil po moči božanstva.

7. Poglejmo, kaj pravi prihajajočemu slepemu: *"Kaj hočeš, da ti storim?"* Mar tisti, ki je mogel vrniti vid, ni vedel, kaj hoče slepi? Hoče pa, da ga zaprosimo za to, kar vnaprej ve, da bomo prosili in nam bo on tudi naklonil. K molitvi nas spodbuja, zraven pa govori: *Vaš nebeški Oče ve, česa potrebujete, preden ga prosite.* Zato zahteva, da ga prosimo, zato zahteva, da spodbudi srce k molitvi. Zatorej je tudi slepi ponovno rekel: *"Gospod, da bi spregledal!"* Glejte, slepi od Gospoda ne prosi zlata, ampak vid. Ne zdi se mu vredno, da bi prosil kaj drugega poleg vida; kajti naj ima slepi, karkoli hoče, brez vida ne more videti, kaj ima.

Posnemajmo torej, dragi bratje, njega, o katerem smo slišali, da je ozdravel na telesu in duši. Ne prosimo od Gospoda lažnega bogastva niti zemeljskih dobrin ne bežnih časti, ampak luči; pa ne tiste luči, ki jo lahko neki kraj zapre, ki v času ugasne, ki se izmenjuje s temo noči, ki jo gledamo skupaj z živalmi, marveč prosimo za luč, ki jo lahko vidimo samo skupaj z angeli, ki nima začetka in je tudi konec ne vklepa. Pot k tej luči pa je zagotovo vera. Zato upravičeno slepemu, ki ozdravlja, tako odgovarja: *"Poglej, tvoja vera te je rešila!"*

8. Prisluhnimo še, kaj se je zgodilo prosečemu slepemu oziroma kaj je sam storil. Sledi: *Takoj je spregledal in šel po poti za njim.* Kdor razume, kaj je dobro, in to tudi stori, vidi in hodi za Gospodom.

Dragi bratje, če torej na svojem popotovanju priznavamo slepoto, če z vero v skrivnost našega Odrešenika sedimo ob poti, če vsak dan od svojega Stvarnika prosimo luči, če nas je po naši slepoti presvetlila ta luč, ki smo jo ugledali v duhu, potem Jezusu, ki ga z dušo uzremo, tudi sledimo z deli. Poglejmo, kod gre, in se držimo njegovih stopinj tako, da ga posnemamo. Jezusu namreč sledi, kdor ga posnema.